

RAPORTUL COMISIEI DE SELECȚIE, EVALUARE ȘI ACORDARE A FINANȚĂRILOR PENTRU PROIECTE CULTURALE CU COMPONENTĂ PRONUȚATĂ DE CERCETARE

Sesiune pilot - octombrie 2021

I. Comisia de selecție, evaluare și acordare a finanțării pentru proiecte culturale cu componentă pronunțată de cercetare este formată din:

1. arh. Adrian Borda
2. arh. Letiția Bărbuică
3. arh. Angela Kovacs
4. arh. Ruxandra Nemțeanu
5. arh. Klara Veer

II. Potrivit prevederilor Metodologiei pentru desfășurarea sesiunii pilot pentru selecția, evaluarea și finanțarea proiectelor culturale cu componentă pronunțată de cercetare (aprobată prin Hotărârea CN OAR nr. 917 din 12.07.2021), membrii comisiei au procedat la alegerea președintelui. În urma votului, arh. Letiția Bărbuică a fost desemnată președintele comisiei.

III. Suma scoasă la finanțare pentru secțiunea proiecte culturale cu componentă pronunțată de cercetare - sesiunea pilot octombrie 2021, aprobată prin Hotărârea CN OAR nr. 915 din 12.07.2021 privind alocarea finanțării din timbrul arhitecturii pentru proiecte culturale cu componentă pronunțată de cercetare și prin Hotărârea CD OAR nr.1013 din 26.07.2021 privind alocarea finanțării din timbrul arhitecturii pentru proiecte culturale cu componentă pronunțată de cercetare 2021, este de 500.000 de lei.

IV. Numărul proiectelor depuse în secțiunea proiecte culturale cu componentă pronunțată de cercetare inițiate și realizate de forme de exercitare a profesiei de arhitect înființate conform legii 184/2001, filiale teritoriale ale Ordinului, organizații neguvernamentale fără scop patrimonial sau instituții publice de cultură și instituții din domeniul educației de arhitectură, în sesiunea pilot de finanțare din timbrul arhitecturii - octombrie 2021 - este de 19.

V. Considerații generale

Conform metodologiei de jurizare adoptate, proiectele culturale cu componentă pronunțată de cercetare au fost evaluate de fiecare dintre membrii juriului pe baza a patru criterii, cu note de la 0 la 10 (1. calitatea și coerența propunerii – 40%; 2. relevanța proiectului pentru cultura contemporană a construitului, pentru mediul profesional, administrativ, publicul larg căruia i se adresează – 20%; 3. performanța și credibilitatea solicitanților – 20%; 4. corectitudinea și adecvarea

bugetului la scopuri – 20%), punctajul final obținut de fiecare proiect fiind calculat pe baza unui algoritm, în funcție de ponderea respectivului criteriu de evaluare. Punctajul minim pentru finanțarea unui proiect cultural este stabilit la 7,50.

VI. Argumentare

În general, comisia a apreciat interesul pentru această sesiune pilot, interes ce reiese din numărul de proiecte depuse și din pasiunea cu care au fost abordate temele propuse. Aceasta dovedește relevanța acestui tip de proiecte pentru cultura profesională și deschide posibilitatea asimilării de către un public mai larg al cărui interes pentru arhitectură poate fi captat în acest fel.

Proiectele prezentate, deși variate, s-au încadrat în tematica descrisă de organizatori, însă unele dintre proiecte nu au prezentat o componentă de cercetare suficient de marcată, adică tocmai dimensiunea care face ca acest tip de proiecte să se deosebească de ofertele culturale și proiectele editoriale din sesiunile curente.

De asemenea, comisia a apreciat credibilitatea ridicată a echipelor de cercetare, respectiv de colaboratori implicați. În acest sens, a fost salută componenta multidisciplinară a unor echipe, precum și prezența în echipă a unor specialiști relevanți pentru documentarea temei și structurarea cercetării.

În procesul de evaluare a proiectelor, comisia a considerat la fel de oportune și a apreciat în egală măsură atât temele complexe, abordate la nivel mai general, cât și subiectele mai punctuale, mai focalizate și cu relevanță mai localizată.

Cu toate acestea, suma scoasă spre finanțare nu a fost epuizată, în principal din cauza:

- prezentării neclare/imprecise a părții de proiect pentru care se solicită finanțarea și care va deveni „bunul cultural” dobândit în urma proiectului;
- a lipsei unei prezentări coerente a etapelor de desfășurare a proiectelor;
- a lipsei unei descrieri a livrabilului ce va fi disponibil pe site-ul OAR, atât pentru publicul larg cât și pentru specialiști, cu scopul de a obține o concluzie asupra valorii finale a cercetării.

În unele cazuri, prezentarea proiectului nu scotea în evidență componenta de cercetare specifică; în altele, tema cercetării a părut mai curând o întreprindere a unui SRL și nu un demers cultural, componentă importantă a sesiunii de finanțare.

Desigur, lipsa aspectelor definitorii pentru un proiect cultural cu componentă de cercetare (definite clar în reglementările sesiunii-pilot), au dus la scăderea punctajului.

Comisia le semnaleză cu insistență tocmai pentru a veni în ajutorul celor care vor participa la viitoarele sesiuni de acest tip, și este convinsă că experiența acumulată prin această sesiune-pilot va servi pentru creșterea calității viitoarelor proiecte.

VII Rezultate

Suma scoasă la finanțare pentru proiecte culturale cu componentă pronunțată de cercetare este de 500.000 lei, iar suma totală solicitată este de 857.260 lei.

În urma evaluării proiectelor, **opt proiecte au obținut punctaje peste baremul**

minim (7,50). A fost acordată finanțare integrală pentru toate aceste proiecte, iar pentru unele dintre acestea s-au făcut anumite recomandări în vederea finanțării.

Două proiecte nu au primit evaluarea comisiei, considerându-se că nu pot fi analizate în cadrul sesiunii proiecte culturale cu componentă pronunțată de cercetare și ca atare nu au fost notate. Restul proiectelor, multe valoroase ca intenții, s-au situat din păcate sub baremul de acordare al finanțării.

Astfel, a fost acordată finanțarea pentru următoarele proiecte, în ordine descrescătoare conform clasamentului final, cu suma totală de 354.950 lei.

PROIECTE CARE AU PRIMIT FINANȚARE:

Proiectul nr. 1235, Asociația Istoria Artei Arhiva de arhitectură: Corpul Arhitecților Buget aprobat: 47.790 lei, punctaj: 9.04

Comisia a apreciat proiectul ca fiind coerent prezentat, tematica fiind relevantă și semnificativă pentru mediul profesional. Proiectul are, cu adevărat, o componentă pronunțată de cercetare, el continuă un demers academic amplu, început de Asociația Istoria Artei, care pune la dispoziția publicului interesat informații de arhivă despre biografia arhitecților români. *Corpul Arhitecților*, societate profesională înființată în anul 1921, dezvăluie un fond arhivistic care până în prezent a rămas neprelucrat și închis cercetătorilor. Proiectul propus se adresează atât publicului specializat, cât și publicului larg, interesat de arhitectură și de istoria biografică a arhitecților interbelici.

Programul se va materializa în pliante, tururi ghidate, conferințe și va putea fi consultat pe site-ul OAR. Proiectul a primit integral finanțarea cerută.

Proiectul nr. 2510, Asociația Studio Zona SISTEMATIZAREA UNEI COMUNE SUBURBANE: CRÂNGAȘI ȘI MODERNIZAREA SOCIALISTĂ (1900-1989) buget aprobat: 47.450 lei, punctaj: 8.66

Câteva puncte au reținut atenția comisiei: claritatea propunerii, caracterul pluridisciplinar al cercetării (arhitectură, urbanism, istorie și sociologie), consecvența demersului de popularizare a unor microistorii urbane însoțite de analize arhitecturale atât în rândul specialiștilor, cât și în rândul locuitorilor din cartierul vizat de studiu. S-a apreciat și modul de cercetare propus, ce acoperă cercetarea de teren, cercetare arhivistică și bibliografică, bazate și pe experiența și succesul cercetărilor anterioare ale echipei de proiect. Considerăm că este binevenită investigarea unui tip de urbanism recent și al arhitecturii cu care s-a pus în practică, cu limitările dar și cu succesele sale.

În baza acestor aprecieri comisia a decis finanțarea integrală a proiectului.

Proiectul nr. 5334, Direcția Județeană pentru Cultură Timiș OBLIGAȚIA PRIVIND FOLOSINȚA MONUMENTULUI ISTORIC – Situl urban „Fabric” (I), poz. 61, Cod TM-II-s-B-06096, în Lista Monumentelor Istorice – 2015 – etapa I (Pilot) buget aprobat: 47.080 lei, punctaj: 8.64

Proiectul a fost considerat de către comisie o oportunitate în a realiza un studiu pilot care să folosească drept exemplu și altor zone din țară. Deși *Obligația privind folosința monumentului istoric* este un produs al unui Ordin al Ministerului Culturii, în practică nu avut rezultatele scontate, iar acest studiu pilot poate oferi o metodologie privind cercetarea și radiografierea semnificației culturale a unui sit

urban, un demers care poate fi util pentru conservare, restaurarea și monitorizarea în timp a acestuia.

Comisia a apreciat interesul venit din partea unei instituții pentru acest domeniu și pentru crearea unui instrument de lucru cât mai bine adaptat, considerând proiectul o inițiativă lăudabilă.

Se recomandă ca printre instituțiile vizate a fi cooptate să se numere și instituții precum Arhivele Naționale - filiala Timiș, ca o garanție a ponderii acordate cercetării fundamentate, precum și Muzeul de Istorie, în vederea cooptării unui arheolog în echipă.

Proiectul a primit integral finanțarea cerută.

**Proiectul nr. 8143, Asociația Studio Zona
REDBUC 50: FRAGMENTE DE ARHITECTURĂ ȘI URBANISM (1945-1959)**

buget aprobat: 39.300 lei, punctaj: 8.62

Comisia a apreciat partea de cercetare a proiectului propus și consideră că studiul este de interes, chiar dacă el vizează proiecte mai puțin cunoscute. Practic interesul cercetării rezidă chiar în acest aspect și, deși considerăm că rezultatele cercetării vor fi folositoare în primul rând specialiștilor — arhitecți, studenți arhitecți, istorici —, ele vor fi cu siguranță de interes și pentru locuitori. De asemenea, analiza unor politici urbane din primul deceniu postbelic, marcat de instaurarea socialismului de stat, este importantă pentru clarificarea metanarațiunilor legislative și arhitecturale legate de această perioadă.

Proiectul propus a primit finanțare integrală.

**Proiectul nr. 3350, Asociația BASAR: Bucureștiul Civic-Public.
Cartografierea bibliotecilor publice și a grupurilor civice**

buget aprobat: 43.100 lei, punctaj: 7,78

Tema proiectului a fost considerată ca fiind de interes și cu impact asupra grupurilor civice și a comunităților locale vizate, dar și la nivelul general al profesiei. Acțiunile propuse prin proiect fundamentează posibile teme de acțiune, iar livrabilele pot fi folositoare pentru cartarea și fundamentarea unor viitoare politici publice. Comisia a apreciat dedicarea și profesionalismul echipei implicate, viziunea pe termen lung și buna comunicare a rezultatelor obținute prin activitățile anterioare. A fost apreciat bugetul bine echilibrat în raport cu activitățile propuse. Se recomandă echilibrarea direcției de cartare propuse cu accentuarea demersurilor specifice de cercetare.

Proiectul a primit finanțarea solicitată.

**Proiectul nr. 2175, Asociația Centrul de Studii Sportul Est European
Mica CeFeRiada**

buget aprobat: 37.200 lei, punctaj: 7.76

Comisia a apreciat propunerea grupului de cercetare format eminentemente din persoane care nu sunt arhitecți, dar studiază de mulți ani fenomene sociale asociate arhitecturii și urbanismului.

Combinarea cercetării istorice cu documentarea antropologică, interviurile care activează memoria locului și documentarea vizuală pot aduce în actualitate nu doar memoria subiectivă a bazelor sportive, ci și importanța lor în comunitate, îmbinând calitatea spațiului cu cultura fizică și rolul ei în societate. Cercetarea poate proteja ansamblurile studiate de dezvoltările imobiliare haotice făcute în ultima vreme și poate fi un exemplu de bună practică pentru toți. Se recomandă cooptarea în echipa de cercetare a unui colaborator arhitect.

Proiectul a primit finanțarea solicitată.

**Proiectul nr. 9869 Asociația Politeia
Muncă și locuire în planificarea de stat: proiectarea cartierului Militari
buget aprobat: 46.530 lei, punctaj 7,68**

Comisia consideră acest proiect ca fiind coerent și consistent și apreciază investigarea multidisciplinară (urbanism și arhitectură, sociologie, istorie) a unor aspecte de istorie urbană a cartierului Militari. Demersul e parte a unui proiect mai amplu, aflat în desfășurare.

Proiectul primește finanțarea solicitată.

**Proiectul nr. 7883 Positif Concept SRL
Trasee culturale în satele din Câmpia Română
buget aprobat: 46.500 lei, punctaj: 7.56**

Comisia consideră tema propusă de interes, o temă puțin studiată și cu exemple de arhitectură nealterată în pericol de dispariție. Echipa este credibilă, cu experiență de cercetare. În acest context, pentru realizarea proiectului se recomandă restrângerea arealului în care se desfășoară cercetarea. Pentru urgența sa, proiectul primește finanțare integrală condiționată de cele de mai sus, lucrul ce va fi exprimat în livrabilele ce fac parte din contractul de finanțare.

PROIECTE CARE NU AU PRIMIT FINANȚARE:

**Proiectul nr. 6814 Asociația Română pentru Dezvoltare Locală
Durabilă
Studiu multidisciplinar privind evoluția modelului de clădire cu
energie aproape zero (nearly zero energy building-NZEB) către
modelul de clădire cu energie pozitivă (positive energy building-PEB)
pentru orașe și comunități durabile
punctaj 7,10**

Tema proiectului a fost considerată ca fiind de interes incontestabil și cu impact la nivelul general al profesiei. Comisia a apreciat, de asemenea, componenta interdisciplinară a echipei.

Obiectivul specific al proiectului nu este însă suficient conturat, impresia fiind că, în cadrul fiecărei discipline, cercetarea se focalizează pe o tematică proprie, ce acoperă, eventual, în parte scopul comun. O mai bună clarificare a obiectivului și a temelor pentru diferitele discipline ar face, fără îndoială, proiectul eligibil pentru finanțare.

În această formă, proiectul nu a primit finanțarea solicitată.

**Proiectul nr. 2802, Fundația Mihai și Maria Frățilă
Revitalizare prin reconversie în spații de co-working și co-living în
orașe în declin și în mediul rural
Punctaj: 6,96**

Tematica abordată prin proiect are un potențial aparte pentru încurajarea unor parteneriate de tip public-privat, între consiliile locale din zonele rurale și investitorii interesați în a finanța spații de coworking / co-living adresate noilor categorii de „freelancers & digital nomads”, după modelul altor țări europene.

Comisia a apreciat componenta interdisciplinară a echipei, însă atât impactul proiectului prin abordarea comparativă a 3-4 studii de caz existente în România, cât și livrabilele propuse care conțin „recomandări pentru transformarea spațiilor analizate” au un caracter vag și cu un public țintă neclar. Realizarea unei baze de

date cu spații de coworking și coliving existente ar putea avea chiar o componentă comercială care nu face obiectul acestei finanțări.

Se recomandă eventual cercetarea unor zone rurale mai clar delimitate și o lărgire, respectiv definire, a scopului și grupului țintă ale cercetării propuse.

Proiectul nu a primit finanțarea cerută.

Proiectul nr. 8997, Asociația Apropierea Culturii de oameni, locuri și obiceiuri - ACOLO: Loc zidit, loc trăit – investigarea aspectelor sociale și a valorilor identitare ale arhitecturii în cazul monumentelor istorice în ruină

Punctaj: 6,96

Comisia a constatat că tematica proiectului prezintă potențial, însă obiectivul proiectului nu este suficient de clar definit, scăzând astfel din relevanța sa pentru patrimoniul istoric și cultural, mai exact pentru categoria monumentelor istorice în ruină.

Bugetul prezentat este lipsit de o bază solidă de argumentare, iar demersul în sine nu are impact suficient de puternic. Se recomandă regândirea activităților, eventual o restrângere a arealului cercetat și cooptarea în echipa de proiect a unor specialiști cu experiență specifică.

Proiectul nu a primit finanțarea solicitată.

**Proiectul nr. 5521, SC STUDIO SQM SRL
Arhitectura de urgență - resurse și implicații profesionale
punctaj: 6.84**

Comisia a apreciat actualitatea subiectului, curajul inițiativei și disponibilitatea colectivului de a disemina experiența acumulată în scurt timp pe subiectul „Arhitectura de urgență”. Intenția declarată a proiectului de cercetare este generoasă, dar considerăm că experiența efectivă a elaboratorilor este de prea scurtă durată pentru a putea elabora un „Ghid pentru arhitecții care doresc să vină cu soluții arhitecturale într-un context de urgență.”

Subiectul construirii de spații medicale pe perioada unei crize este complex, trebuie coroborat cu experiența medicală românească și cea externă, cu legislația în vigoare, chiar dacă aceasta este lacunară. Exemplele de unități modulare construite în România în ultimul an nu pot constitui nici cele mai bune, nici unicele exemple de bună practică.

Comisia a considerat că subiectul este mult prea complex pentru a fi abordat de un grup restrâns de specialiști.

Proiectul nu a primit finanțarea solicitată.

**Proiectul nr. 6650, Asociația Solar Decatlon București (ASDB)
EFdeN VATRA
punctaj: 6.8**

Proiectul SOLAR DECATLON este un proiect de prestigiu, cu o echipă de cercetare credibilă și de încredere cu rezultate ale cercetării recunoscute la nivel internațional. Cu toate acestea, analizând propunerea făcută de echipă în cererea de finanțare, comisia consideră că nu se solicită fonduri pentru un demers de cercetare propriu-zis, ci doar pentru o parte de diseminare a acesteia. În lipsa descrierii livrabilului destinat membrilor OAR și publicului, care ar fi putut avea o componentă de cercetare elocventă, comisia nu acordă finanțare proiectului, dar își exprimă disponibilitatea colaborării cu solicitanții în alte sesiuni, în care cerințele celor două părți să se regăsească integral.

Proiectul nu a primit finanțarea solicitată.

**Proiectul nr. 8977, Asociația Corabia cu Arhitectură
Arhitectura întemeietorilor de țară - workshop de cercetare
punctaj: 6.6**

Comisia a apreciat panelul de colaboratori de prestigiu precum și recomandările prezentate. Asociația are un istoric de diseminare locală a acestui subiect care este unul dintre direcțiile sale de interes. Cu toate acestea, componenta de cercetare nu este suficient dezvoltată în proiectul prezentat; aproape lipsește sau rămâne la nivelul unor generalități elementare, nelăsând să se întrevadă direcția efectivă de cercetare. Echipa de proiect este prea unidisciplinară, iar o astfel de temă istorică nu se poate cerceta în lipsa unui istoric sau/și arheolog în echipa de proiect. De asemenea, s-a considerat că scopul unei cercetări nu poate fi atins prin realizarea unui workshop și a unui simpozion.

Proiectul nu a primit finanțare

**Proiectul nr. 8213, Segmental ARCH SRL
Detectia și măsurarea automată a degradărilor din fațade utilizând
tehnici de inteligență artificială – DegAI
punctaj: 6.56**

Comisia a constatat că proiectul propus de Segmental ARCH SRL nu răspunde la cererea expresă de a avea o componentă pronunțată de cercetare. Prin acest proiect se propune o producție de soft pentru detectia și măsurarea automată a degradărilor din fațade utilizând tehnici de inteligență artificială.

Propunerea reprezintă, mai curând, un produs cu componentă comercială și mai puțin un proiect de cercetare.

Se propune analiza unui eșantion urban în Brașov, fără a se argumenta definirea arealului avut în vedere a fi studiat, specificându-se doar necesitatea unui inventar de 1000 de fotografii electronice cu fațade pentru a se implementa programul.

Livrabilele, precum și tehnica enunțată, au un caracter vag. În lipsa unei delimitări fizice a unor fronturi de străzi, demersul în sine nu are impact și relevanță pentru studiul fațadelor. De asemenea, nu se pot trage concluzii pertinente în lipsa cercetării petrografice și fizico-chimice a materialității suportului architectural.

Proiectul nu a primit finanțarea cerută.

**Proiectul nr. 9462, Segmental ARCH SRL
Sistem de măsurarea automată a elementelor de pe fațadele clădirilor
utilizând tehnici de inteligență artificială – MeasureAI
punctaj: 6.56**

Comisia a considerat că proiectul propune doar producția unui soft și nu răspunde la cererea expresă ca proiectele finanțate în cadrul acestei sesiuni să aibă o componentă pronunțată de cercetare.

Proiectul este similar și, totodată, complementar celui prezentat de aceeași echipă, Segmental ARCH SRL, însă acesta din urmă este dedicat măsurării elementelor de morfologie architecturală a unor fațade din Brașov, fără a exista inițiativa de a întocmi un inventar de sub-componente. La fel ca proiectul precedent, propunerea reprezintă, mai curând, un produs cu componentă comercială și mai puțin un proiect de cercetare a unui anumit sit urban bine delimitat sau a unor anumite elemente cu o matrice comună.

Proiectul nu a primit finanțarea cerută.

**Proiectul nr. 4719, Asociația 55
Modernizarea pereților de lemn
punctaj: 5.82**

Comisia a apreciat tenacitatea grupului de a salva și conserva elemente de arhitectură tradițională, păstrate într-o comunitate care nu este conștientă de calitățile spațiului în care trăiește.

În proiectul prezentat este o discrepanță vizibilă între scopul acestuia și modul de punere în aplicare rezultatele practice ale acestuia. Din prezentare se deduce că este un proiect în derulare, pentru care releveele au fost făcute. Nu este clar ce se cercetează, care este legătura și cum se vor folosi elementele prevalate din substanța originală a pereților, de ce se insistă pe titlul de modernitate, când, de fapt, se inventariază întreaga structură a pereților.

Susținerea proiectului este neconvingătoare, prezentând activități diverse, care, deși sunt legate de modul de construire tradițional, au o finalitate și o legătură cu cercetarea incerte.

Comisia a considerat că tema poate fi subiectul unei finanțări pentru tabere de vară, școli de meșteri locali.

Proiectul nu a primit finanțarea solicitată.

**Proiectul nr. 0403, Asociația Corabia cu Arhitectură
Semnificații identitare teritoriale la întemeierea Țării Românești în
perioada primilor trei Basarabi secolul XIV
punctaj: neacordat**

Cercetarea este deja realizată și se propune publicarea unei lucrări de doctorat. Din păcate, proiectul propus nu este compatibil cu profilul prezentei sesiuni, așadar sugerăm înscrierea proiectului în sesiunea de selecție, evaluare și finanțare a proiectelor editoriale din timbrul arhitecturii, care va avea loc la începutul anului 2022. În cadrul viitoarei sesiuni se solicită o serie de documente adaptate acestui tip de demers. De asemenea, sesiunea de finanțare a proiectelor editoriale dispune de o comisie cu experiență în acest tip de evaluare. Comisia nu poate evalua acest proiect pentru că nu se înscrie în coordonatele proiectului cultural cu componentă pronunțată de cercetare.

**Proiectul nr. 9841, BAKOS I FERENCZ BIA
Verum Morphosis sau influența realității subiective (Hyperreality)
asupra mediului construit
punctaj: neacordat**

Proiectul este foarte abstract, are o componentă de cercetare extrem de redusă, este un exercițiu de explorare speculativă, fiind mai degrabă un proiect cultural decât un proiect de cercetare.

Comisia nu poate evalua acest proiect pentru că nu se înscrie în coordonatele proiectului cultural cu componentă pronunțată de cercetare.

28.oct.2021

președinte
arh. Letiția Bărbuică

